

La clau

Pedro Arriola no guanya per a disgustos. El polític i gran guru de la dreta, expert analista de les enquestes d'opinió i que passa per ser el principal assessor de **Mariano Rajoy**, està veient aquests dies com se superposen els sondejos negatius per al Partit Popular. Repassem unes quantes notícies dels últims nou dies:

Dimarts, 24 de febrer. **Celia Villalobos**, esposa d'Arriola, és sorpresa jugant amb la tauleta mentre presidia el debat sobre l'estat de la nació. Un ridícul.

Divendres, 27 de febrer. El CIS arriba a la conclusió que **Pedro Sánchez** va guanyar aquell debat per la mínima. El 21,7% dels enquestats opinen que va vèncer el líder socialista,

Els nou dies 'horribilis' de Pedro Arriola

JUANCHO
Dumall
DIRECTOR
ADJUNT

mentre que el 21% creuen que el triomfador va ser **Rajoy**. Mala dada per al president.

Diumenge, 1 de març. El diari *El País* publica una enquesta sobre in-

tenció de vot a Andalusia en què el PP perd 18 punts en intenció de vot (passa del 40,7% al 22,7%) i queda molt lluny del partit més votat, el PSOE (34,6%). Mals pronòstics al sud.

Dimarts, 3 de març. L'edició digital d'EL PERIÓDICO publica una enquesta que indica que el PP de Catalunya obtindria 12 o 13 escons al Parlament si avui se celebrassin eleccions autonòmiques, quan actualment en té 19. No li va millor en el vot estimat per a unes eleccions legislatives. Catalunya aportaria al PP 6 escons, quan ara els populars catalans ocupen 11 seients del Congrés. Retrocés en el front català.

Dimecres, 4 de març. El baròmetre de febrer del CIS assenyalava que el 75,6% dels espanyols creuen que

la situació econòmica és dolenta o molt dolenta. No cala el missatge que Espanya està sortint de la crisi. Suor freda a la Moncloa.

Percepció de l'economia

De totes les males notícies que ha rebut **Arriola**, aquesta última és la pitjor. Tota l'estratègia del Govern es basa en les bones dades econòmiques que s'estan publicant. L'última, la de l'atur registrat el mes de febrer. Els sondejos indiquen, no obstant, que encara passarà temps fins que el gruix de la societat percebi aquesta millora. ¿Hi haurà un canvi psicològic d'aquí a les generals del novembre?

@JuanchoDumall

La roda

JULI
Capella

El carrer no és innocent

Fa a penes un segle encara es cridava «¡Aigua va!» abans de llançar el contingut de l'orinal per la finestra. Els carrers han sigut durant molt de temps clavegueres. L'espai de ningú. Ara són l'espai més preat, el de tots. Cada centímetre quadrat compta. La recent remodelació de grans artèries barcelonines –a notar el símil sanguini– és motiu de reflexió. Cada projecte té conseqüències socials disperses, segons quina sigui la seva secció. Al passeig de Gràcia (60 metres), que és el carrer més senyorial de Barcelona, ha prevalgut l'arranjament, tants anys pendent. Només d'igualar el nivell de les calçades laterals amb les voreres s'ha aconseguit una substancial millora, que ha reforçat la jerarquia de vianants. Malgrat que encara queda pendent el somni de **Bigas Luna**, que va dir que la ciutat seria verdaderament civilitzada el dia que féssim fora els cotxes d'aquest passeig per plantar-hi tomàquets.

La renovació de les grans artèries de BCN té en cada cas els seus efectes socials

A la Diagonal (50 metres) per fi s'han ampliat les seves ridícules voreres. Ara es pot disfrutar del recorregut, que malgrat que trossegat, va guanyant unitat. Amb tota la lògica la circulació rodada s'ha anat concentrant enmig. Potser la millor intervenció recent és la del passeig de Sant Joan (50 metres), que amb el seu cuidat disseny ha sabut aportar una gran presència de vegetació de fàcil manteniment. També ha sabut generar zones d'estar i no solament ser via de comunicació. Tot combinat amb terrasses confortables que no destorben el pas. Una via anodina s'ha transformat en un agradable espai que reforça el seu encant històric. I la pitjor reforma, de moment, la del Paral·lel (40 metres) on s'ha endurit la via a base de més paviment i asfaltat, però sense aportar-hi vegetació ni espais de confort. Amb fanals anomenats Smart, que per començar enlluernen. Una pena. Era un vial idoni per fer-hi un exercici de més calat. ≡

ELS DIJOURS, ECONOMIA

Beneficis de la competència política

La pugna efectiva pels vots rendeix millores socials, especialment per als més febles

ANTÓN
Costas

Les setmanes passades han aparegut dos senyals de canvi en l'orientació fins ara predominant de les polítiques econòmiques dels nostres governs, tant de l'espanyol com del català. Primer va ser **Artur Mas**, que va anunciar la nova prioritat cap als objectius socials en el seu projecte de Pressupostos per al 2015. La setmana passada va ser **Mariano Rajoy** qui en el discurs de l'estat de la nació va anunciar aquesta nova prioritat. En tots dos casos, considero que estem davant d'un gir social de certa significació.

EN EL CAS de **Mas**, la prioritat gairebé absoluta fins ara havia sigut la construcció d'«estructures d'Estat» per a una hipotètica independència. Al marge que aquesta prioritat hagi patit aquests dies dues garrotades legals –una esperada, la del Tribunal Constitucional, i una altra de més dolorosa per inesperada i perquè ve d'institucions de la mateixa Generalitat–, el fet a ressaltar és que hagi fet aquest gir social per al 2015. En el cas de **Rajoy** la prioritat havia sigut l'ajust pressupostari. Ara, entre unes altres mesures, ha posat en marxa una nova legislació de «segona oportunitat». Es tracta que les famílies, els autònoms i les pimes que s'hagin sobreendeutat de bona fe puguin alleujar la càrrega del deute i, en el seu cas, desprendre-se'n quan es comprovi que és impagable. D'aquesta manera, se-

rà més fàcil iniciar una nova vida sense el pes del passat. Aquesta segona oportunitat per a les famílies era una cosa indispensable. Des d'aquesta mateix espai l'hem demanat en diverses ocasions. Però, deixant de banda ara les objeccions a la seva tardança, s'ha de salutar aquest gir social en el discurs dels nostres governs.

¿Com es pot explicar? Probablement hi han influït tres factors. Un de naturalesa econòmica: la recuperació. Un altre de tipus social: el temor a un esclat social. El tercer de tipus polític: l'aparició de nous competidors. Vegem-ho. Els dos governs argumenten que aquest gir es veu afavorit per la recuperació de l'economia. Els seus dividends fan que ara sigui possible i just pagar la «factura social» de la crisi. És a dir, compensar l'esforç i les pèrdues de benestar que han patit els sectors més febles els últims anys de còlera econòmica i atur. ¡Millor tard que mai! Però caldrà continuar, perquè les pèrdues de benestar que pateixen els més febles durant les recessions són més fortes que els guanys que aconsegueixen durant les recuperacions.

A més, tant **Mas** com **Rajoy** estan d'acord que aquest gir és urgent perquè les crisis socials apareixen quan comença la recuperació, no quan la crisi econòmica és més aguda. El motiu és que, com acabo de dir, la recuperació beneficia més els

LEONARD BEARD

En els casos de Mas i Rajoy estem davant d'un gir social fruit de la por als efectes electorals

rics que els pobres, provoca greuges. En una altra ocasió he parlat de l'«efecte túnel» de les sortides de les crisis. Recordin el que va passar en la crisi dels 80. La recuperació havia començat el 1986, però els més febles no rebien els dividends. Aquest va ser el motiu pel qual, el desembre del 1988, els sindicats van convocar la primera vaga general de la democràcia. El lema va ser el cobrament de la «factura social». Sens dubte, aquest record està en la memòria dels dos presidents. Però probablement el que més ha influït en el seu ànim és la por als efectes electorals de la nova competència política. Per una banda Podem, liderat

per un jove polític emergent, **Pablo Iglesias**. Per l'altra, un partit ja existent, Ciutadans, liderat per un altre jove polític, **Albert Rivera**, que «se ha venido arriba», com es diu en termes taurins.

VOLDRIA DIR abans que res que aquesta por a la competència no desmereix la decisió de **Mas** i **Rajoy** d'impulsar un gir social a les seves polítiques. Al contrari, és una demostració empírica que la democràcia espanyola funciona. I que la competència efectiva pels vots rendeix beneficis socials, especialment per als més febles. Va ser el gran economista austro-nord-americà **Joseph Alois Schumpeter** el primer de formular una teoria de la democràcia basada en la competència entre partits. En la seva obra del 1942, publicada en plena segona guerra mundial, *Capitalisme, socialisme i democràcia*, va introduir aquesta nova aproximació al funcionament de la política democràtica. Sense que sigui necessari veure la competència entre partits com a equivalent a la competència entre empreses, aquest enfocament explica bé el que està passant en la nostra democràcia.

Fins ara la política espanyola i la catalana han estat governades per un duopoli de partits. Sens dubte, ha donat bons fruits. Però s'havien acomodat al poder i insensibilitzats socialment. L'aparició de la competència està despertant-los. Possiblement generarà una certa inestabilitat política futura. Però pot ser compensada pel fet que les polítiques públiques respondran millor a les preferències dels ciutadans. ≡

Catedràtic d'Economia (UB).